

murri' (així ho he sentit en castellà cap a Almeria, però també en algun paratge català), i aquesta coincidència de sentit condueix fortament a l'encreuament amb el sinònim *galavardeu*; i en la variant *gallifa* seria també 'home fluix de caràcter', segons eds. recents del Lab., que deu ser atenuació d'aquell sentit; Pascual Tirado usa *galifant* per 'corpulent' on això entra en conjunció amb *elefant*.

Per a l'origen últim de *galavardeu/galavard/galavardàs* em sembla vàlida la suggerència que feia en el DCEC: «derivat regressiu de *galavardina*, variant de GAVARDINA, conegut com a vestit rústic; la forma *galavardina* està documentada en català (DAG.) i ha donat el fr. i angl. *galvardine*», «entonces el *galabardo* seria el hombre mal arreglado, trajeado con *gabardina*, como un gañán».

1 En l'ed. del P. Chabàs (*El Archivo*) crec que figura *galauardeus*; en tot cas és disbarat la llició *galanardeus* que imprimeix E. Moreu i Rey («Raixa», volum 32, p. 106). El mot no té res a veure amb *galant*, encara que aquí l'acompanyi, però usat aquest també amb caràcter pejoratiu.—² Cita d'AlcM amb la definició 'veça borda', absurda puix que es tracta de «bestiar» i «amb potes»: hi ha una fantàstica confusió amb el cast. *garbanzo*; la *ç* és deguda a un signe doble de plural com en *calamarsos*.

Galilea, V. *galeria* *Galim*, 'galifardeu', no sembla existir (interpretació que dona Llobart a un *galim* 'camell' d'Escrig, que també sembla ser degut a una confusió entre *galima* i *gamela*=*camella*)

GALIMA, 'cisa, petit robatori', 'gana immoderada', de l'àr. *ganima* 'presa, botí', de l'arrel *gānam* 'despullar, saquejar'. □ 1.ª doc.: 1561, sobretot valencià però també mallorquí («robo de gent de casa», DFgra.).

Veg. els detalls en el DCEC, s. v. És falsa i inexistent l'accentuació *galima* (Santamaria, AlcM). L'acc. 'gana immoderada' també en el Migjorn valencià, on es personifica com a masculí: «un *galima*: ansioso», «entrà en la confiteria y menjà-m'o tot. —Cha, si qu'eres *galima!*», «el gos --- amonstra es quixals y es baves ---. —És un *galima*», *Canyissaes*, 127, 28, 107. En lloc d'això diuen *galema* adj. 'golós' a Biar (AlcM) i *galèpia* a Tortosa, amb intrusió d'un sufix aïrgonat (cf. *ganàpia*, *narípa*, *xirípa*): «los *sabaters* (mena de bolets) --- no faran morir de mal de ventre, però qui 'ls taste tindrà bona *galèpia*: negres de damunt, i de baix entreverats: rojos i grocs», «jo no negaré que, en lo transcur dels sigles, no n'haigue fet alguna com un cove, per ex., en un dia de molta *galèpia*, o quan algun xiquet ha sigut més dolent que Caín», Vergés i Paulí (*Espurnes de la Llar* v, 38, 137, i encara, p. 17).

GALIMATIAS, pres del fr. *galimatias* d'origen incert. □ 1.ª doc.: 1851, Escrig (*galimaties*); Lab. 1888 (-ias).

Realment es pronuncia amb -es pertot a Val. (EValor, JGiner), però un mot d'aquesta mena val més man-

tenir-lo amb la grafia francesa i internacional, pronunciant-lo com es vulgui. En francès apareix primerament en Montaigne «jargon de *galmatias*» (1580). Per a les teories etimològiques, veg. DCEC i DECH: no és acceptable la del suposat **Gallimathia*; relativament convincents són tant la que adopto en el DCEC, com la de Schuchardt: deformació francesa vulgar (no basca com l'han malentès) de *grammatica* 'llengua llatina clàssica'.

Galimog, V. *gall* *Galina*, V. *gallina* (GALL)

GALINDÓ, GALINDAINA i mots semblants, probablement derivats del nom propi de persona *Galindo* (=cat. *Gali*), típic dels antics aragonesos i muntanyesos pirinencs, que es llogaven com a pastors: perquè són d'ells sobretot aquesta mena de coses. □ 1.ª doc.: *galindaina*, cançons populars de c. als Ss. XVI-XVII; *guilindaina*, c. 1600, R. de Vallfogona; *galindó*, 1841, DFgra.

Galindaina és un terme folklòric, de cançó popular, amb usos diferents però que en part arrenquen d'allí. «Alçau lo peu jove - de la *galindayna*, / alsau lo peu jove, - pulidament / ---», p. ex., en MilàF (*Romillo*, 550, amb variant *guilandayna*). A alguna frase o pas de ball d'aquest caràcter deu fer al·lusió B. C. Aribau en una poesia de compromís social, amb final irònic, l'any 1845: «--- / lo foc que encens may amayna!... / Se m'acaban les paraules / y... tres a la *galindayna*» (Montoliu, B. C. Aribau, 286, v. 55). Aplega i estudia les expressions d'aquesta família i llurs fonts Romeu i Figueres (*Poesia Popular i Lit.*, 1974, pp. 66-72). Però partint de coses així, el mot es va aplicar a moltes menes de coses i persones lleugeretes. Belv. (primer dicc. que ho registra) ho gira en castellà com «buxeria, chucheria, baratija, lilaina, ll. *nugae, res frivolaes*»; Lab. (1839), llegint malament *bruxeria* suposa que també significa «superstició, engany de bruixes» (!), significat fantasma, mai existent, que encara s'arrossega pels nostres diccs. (AlcM, § 5) i ja fóra hora d'esborrar.

L'acc. 'menuderia, fotesa' és real: «un dia, venint de missa amb la meua mare, m'anava encantant a cada pas amb els jocs de barrabombes, cadenetes de paper i *galindaines* d'esparraguera que ornamentaven els papers» (festeigs per la revolució de 1868), JRuyra (O. C., 937a). Dit també de personetes lleugeres: recordo que als meus quatre germanets petits (de sis o set anys d'edat tots ells) el meu pare els deia «els quatre *galindaines*»; més tard anomenà així una altra mena de persona lleugera: «sí a Nova-York hi ha cementiris per a gats i gossos, jo no sé per què no podria escriure un llibre honest sobre els amors d'una *galindaina* 'retirada'» (1932, pròleg de Pina, *la italiana del dancin*, p. 28). D'altres han dit *guilindaina*: V. cita del Rector de Vallfogona en el DAG. i de tres escr. moderns valencians en AlcM. Veg. més d'això en el DCEC (GALINDO).

Galindó és sobretot balear, amb el sentit de 'prominència lateral de la part interna del peu' («'los del naxement del dit gros del peu», 1841, DFgra.) i també